

24 077 Drugbeleid

Nr. 558 Brief van de minister van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2025

Met deze brief bied ik uw Kamer het rapport “Coffeeshops in Nederland 2024” aan. Dit rapport is de zeventiende meting van het aantal coffeeshops in Nederland en het gemeentelijk coffeeshopbeleid (1999–2024). Sinds 2012 wordt de meting tweejaarlijks uitgevoerd en aan uw Kamer gestuurd. Het onderzoek is in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid uitgevoerd door het onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau Breuer & Intraval. Deze brief geeft een overzicht van de resultaten van het onderzoek.

Coffeeshops in Nederland

Nederland telde eind 2024 in totaal 563 coffeeshops verspreid over 103 coffeeshopgemeenten. Dat zijn minder coffeeshops dan het aantal eind 2022 en eind 2020, toen er respectievelijk 565 en 564 coffeeshops waren. Evenals in de voorgaande jaren spreken de onderzoekers van een stabiliserende trend. Wel is voor het eerst sinds 2010 een nieuwe coffeeshopgemeente erbij gekomen.

Van de 563 coffeeshops zijn er 371 zogeheten ‘consumptie-coffeeshops’ (66%), waar klanten cannabis kunnen aanschaffen en consumeren. In 149 zogeheten ‘afhaal-coffeeshops’ (26%) kan alleen cannabis worden afgehaald. Bij de overige 8% is het type coffeeshop onbekend.

Gemeentelijk coffeeshopbeleid

In vergelijking met de voorgaande meting is het gemeentelijke coffeeshopbeleid weinig veranderd. Door bijna alle coffeeshopgemeenten (102 van de 103 coffeeshopgemeenten) wordt een maximumbeleid gehanteerd, waarbij een maximum aantal coffeeshops binnen de gemeentegrenzen wordt toegestaan. Dat zijn er drie meer dan bij de voorgaande meting. 11 gemeenten die hun beleid nader specificeren, geven aan dat er regionale afspraken zijn gemaakt over met name het maximum aantal

coffeeshops in de regio en het wel of niet (actief) handhaven van het Ingezetenen criterium (I-criterium).¹

Aan alle gemeenten is gevraagd of externe factoren de afgelopen jaren invloed hebben gehad op het gemeentelijk coffeeshopbeleid. Zo worden er gevolgen ervaren van het sinds 1 juli 2022 ingevoerde verbod op rookruimtes in 13 van de 103 gemeenten (13%). Ambtenaren geven aan dat dit ertoe heeft geleid dat coffeeshops vaker de functie van een afhaallocatie hebben. Aangegeven wordt dat de sociale functie van de coffeeshop — als een veilige en gecontroleerde plek voor consumptie van cannabis — hierdoor onder druk komt te staan. Het verbod op rookruimtes was in zeven gemeenten onderwerp van discussie, onder andere vanwege zorgen van verplaatsing van consumptie van cannabis naar de openbare ruimte en de geschiktheid van bestaande vergunningseisen.

In 13 gemeenten (13%) heeft het Experiment gesloten coffeeshopketen een rol gespeeld in het lokale beleid. Dit leidde bijvoorbeeld tot wijziging van vergunningstermijnen en handhavingsafspraken of uitstel van beleidsbesluiten in afwachting van de uitkomsten van het experiment. Verder is er in zeven grensgemeenten (7%) discussie gevoerd over de nieuwe cannabiswetgeving. De Duitse cannabiswet die per 1 april 2024 in werking is gegaan staat consumptie en het beperkte bezit van cannabis en bijbehorende hennepcultuur toe voor volwassenen. Deze wet heeft geleid tot beleidsmatige of praktische gevolgen in drie grensgemeenten (3%), zoals het monitoren van bezoekersstromen en het beleidsmatig reflecteren op het aantal coffeeshops vanwege een mogelijke afname van Duitse klanten.

In deze meting is voor het eerst gevraagd of gemeenten voornemens zijn om de procedure voor de verdeling van exploitatievergunningen voor coffeeshops aan te passen. 32 gemeenten (31%) geven aan van plan te zijn de procedure te herzien, waarbij mogelijk gekozen wordt voor een loting of een

¹ Het ingezetenen criterium houdt in dat een coffeeshop alleen personen mag toelaten die in Nederland wonen. Niet-ingezetenen van Nederland hebben geen toegang tot de coffeeshops en aan hen mag geen cannabis worden verkocht.

puntensysteem. Ook de geldigheidsduur van exploitatierechten wordt heroverwogen.

Bijna alle coffeeshopgemeenten (102 van de 103) hebben de handhaving van de AHOJGI-criteria² en de maximale handelshoeveelheid in het beleid opgenomen. Het ingezetenencriterium is door 81 gemeenten in het beleid opgenomen; een stijging ten opzichte van de vorige meting, toen 76 gemeenten dit aangaven. In 87 van de 103 coffeeshopgemeenten is naast de landelijke gedoogcriteria ook een vestigingscriterium³ van toepassing. Dit is een daling ten opzichte van de vorige meting, toen er 96 coffeeshopgemeenten een vestigingscriterium toepasten. Het afstandscriterium is het meest gehanteerde criterium. De meeste gemeenten hanteren een afstand van 250 meter of minder van een coffeeshop tot een onderwijsinstelling.

Toezicht en handhaving

In 67 gemeenten (65%) is het praktische toezicht op coffeeshops de gezamenlijke taak van politie en gemeente. Dat zijn er meer dan bij de voorgaande meting, toen het nog om 63 (62%) gemeenten ging. Van de 103 coffeeshopgemeenten geven 88 (85%) aan dat de bestuursrechtelijke sancties voor het overtreden van de van toepassing zijnde gedoogcriteria formeel zijn vastgelegd in een handhavingsarrangement. In 2023 en 2024 zijn in totaal 38 overtredingen in 15 gemeenten geconstateerd. Een overtreding van de maximale handelshoeveelheid werd het vaakst geconstateerd: 20 keer in 10 gemeenten. Ook bij de voorgaande meting werd het criterium voor de maximale handelshoeveelheid het vaakst overtreden (9 keer).

Vanwege de stabiliserende trend in het gemeentelijk coffeeshopbeleid blijft het landelijke gedoogbeleid ongewijzigd. Verder wacht ik de uitkomst van het Experiment gesloten coffeeshopketen af. Het blijft van belang om inzicht te krijgen in het gemeentelijke coffeeshopbeleid en te monitoren waar en hoeveel coffeeshops zich in Nederland bevinden, om zo ontwikkelingen te

² A (geen affichering), H (geen harddrugs), O (geen overlast), J (geen jeugdigen) en G (geen grote hoeveelheden)

³ Dit criterium bepaalt waaraan de locatie van een coffeeshop moet voldoen.

kunnen volgen. Mijn ministerie is dan ook van plan de landelijke meting voort te zetten naast de monitor die in het kader van het Experiment gesloten coffeeshopketen wordt uitgevoerd.

De minister van Justitie en Veiligheid,
F. van Oosten